

ญี่ปุ่นกับวิกฤตการณ์

อิราก - คุเวต

ประเสริฐ จิตติวัฒนพงศ์ *

- 1 -

เป็นความจริงแต่พังคูขัดแย้งกันอย่างมากที่วิกฤตการณ์อิราก - คุเวต กับมติสหประชาติที่ให้ใช้มาตรการด้านการทหารบีบบังคับอิรักนั้น ทำให้ญี่ปุ่นกระอักกระอ่อนใจอย่างยิ่งที่จะให้ความร่วมมือ ห้ามที่ดูเหมือนว่าญี่ปุ่นรับผลกระทบจากวิกฤตการณ์นี้มากที่สุด และจะได้ประโยชน์มากที่สุดถ้ามติสหประชาติบรรลุผลสำเร็จ ญี่ปุ่นเพียงพานั้มันจากตะวันออกกลางมากถึงร้อยละ 70 ของการนำเข้าห้ามหมุด ขณะที่ชาติอุตสาหกรรมตะวันตกเพียงพิงน้ำมันจากตะวันออกกลางเพียงร้อยละ 20 - 30 เท่านั้น ตามเหตุผลด้านเศรษฐกิจแล้วญี่ปุ่นควรจะกระตือรือร้นยิ่งกว่าชาติด้วยในการคลื่นลายวิกฤตการณ์อิราก - คุเวต ซึ่งรวมถึงการร่วมมือกับสหประชาติในด้านการทหาร

นโยบายรับมือกับปัญหานี้ของญี่ปุ่น เป็นเรื่องที่มีความน่าสนใจอย่างมาก การณ์นี้สะท้อนให้เห็นถึงความยกลำบากของญี่ปุ่นที่จะเมืองทนาทในด้านการทหารร่วมกับชาติอื่น ๆ ตามมติสหประชาติ ทำให้โอกาสที่ญี่ปุ่นจะได้เป็นสมาชิกภาระของคณะกรรมการมนตรีความมั่นคงสหประชาติมีน้อยยิ่ง เพราะแม้แต่สหภาพโซเวียตก็ยังให้ความร่วมมือด้วยดี มีแต่ญี่ปุ่นเท่านั้นที่ขาดความจริงจัง กินเวลา漫长 และในที่สุดแล้วก็จะหาข้อยุติได้ วิกฤตการณ์ก็อาจคลื่นลายไป

แล้ว ลักษณะที่ญี่ปุ่นจะทำอะไรไรก็ต่อเมื่อถูกกดดันจากต่างประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาได้เปิดเผยให้เห็น อีกครั้งหนึ่งในเหตุการณ์ครั้งนี้ เช่นเดียวกับปัญหาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ

ในที่นี้เราจะพิจารณาถึงปัญหานโยบายญี่ปุ่นต่อวิกฤตการณ์อิราก - คุเวต โดยเน้นที่ปัญหาของความยากลำบากในการเมืองทางทหารของญี่ปุ่น และจะได้แสดงความคิดเห็นบางประการ รวมทั้งข้อคิดเห็นต่อประเทศไทย

- 2 -

ในด้านเศรษฐกิจ ญี่ปุ่นถูกกดดันให้ออกค่าใช้จ่ายสมทบจำนวนสูงตามฐานะทางเศรษฐกิจของตน และความจำเป็นที่ตนเป็นประเทศเพื่อนบ้านมีจากตะวันออกกลางในอัตราที่สูง ประธานาริบดีบุชได้ส่งรัฐมนตรีกลับ นายแบรดต์ เดินทางไปพบญี่ปุ่นประเทศต่าง ๆ เมื่อต้นเดือนกันยายน ค.ศ. 1990 เพื่อจัดตั้งกองทุน 25 พันล้านเหรียญ ซึ่งส่วนหนึ่งจะนำไปช่วยประเทศไทยที่ถูกกระทบจากวิกฤตการณ์คือ อิยิปต์ จอร์แดน และตูรกี รัฐบาลญี่ปุ่นได้ตัดสินใจอนุมัติ

*คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ยกคำจากที่จะมีส่วนร่วม มีปัญหาความไม่ลงรอยกัน ระหว่างพระคริสต์ศาสนิกับฝ่ายรัฐบาล รวมทั้งในพระคริสต์ศาสนิกับฝ่ายรัฐบาลเอง เช่น ระหว่างกระทรวงต่างประเทศกับหน่วยงานป้องกันตนเอง ในหมู่ประชาชนญี่ปุ่นก็ไม่มีความเห็นพ้องกันในเรื่องนี้แต่อย่างใด

ในตอนแรก รัฐบาลนายกรัฐมนตรีikoได้ตัดสินใจส่งเจ้าหน้าที่ด้านการแพทย์ยาสามัคคิจจำนวน 100 คน ไปปฏิบัติการในญี่ปุ่นที่มีความชัดเจ้ง โดยเจ้าหน้าที่ 17 คนแรก ได้ออกเดินทางไปตั้งแต่วันที่ 18 กันยายน นอกจากนี้ ยังได้ส่งเครื่องบินไปเพื่อไปยังจุดต่างๆ เพื่อรับคนอเชี่ยวที่ตกค้างอยู่ดินแดนกลับญี่ปุ่นจำนวนมาก เช่น ชาวพิลิปปินส์ เป็นต้น แต่สหราชอาณาจักรเห็นว่า เท่านี้ไม่เพียงพอ ญี่ปุ่นไม่ควรจะถือหลักว่าเรื่องการทหารนั้น สหราชอาณาจักร ชาติญี่ปุ่นและประเทศไทยตกลงจะรับภาระไป ตนขออญี่ปุ่นพยายามหลบไปปลดภัย โดยส่งเจ้าหน้าที่พลเรือนจำนวนน้อยไปร่วมเพื่อได้ชี้อ่วมว่ามีส่วนร่วมเท่านั้น

การเมืองในญี่ปุ่นแตกออกเป็นสองแนวความคิดใหญ่ ฝ่ายแรกซึ่งได้รับความสนับสนุนจากเหล่าธุรกิจ พระคริสต์ศาสนิกับชาวพิลิปปินส์ ให้ความสำคัญในการรักษาสันติภาพ ถือว่าเป็นการแสดงความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศนี้ ไม่เป็นการติดตัวรัฐบาลญี่ปุ่นแต่อย่างใด โดยจะส่งทหารไปเฉพาะเมื่อมีการร้องขอจากองค์กรสหประชาชาติเป็นคราวๆ ไปเท่านั้น จึงไม่ใช่การขยายกำลังทหารหรือฟื้นฟูสังคมให้แต่อย่างใดทั้งสิ้น อีกฝ่ายหนึ่งซึ่งได้รับความสนับสนุนจากเหล่าธุรกิจและรัฐมนตรี นางชาากาโมโต้ ซึ่งถือว่าเป็นปากเสียงแทนฝ่ายรัฐบาล ต้องการให้เปลี่ยนสถานภาพเจ้าหน้าที่ทหารให้พ้นจากกองทัพไปก่อน ไปอยู่ในหน่วยที่มีชื่อเรียกว่าหน่วยความร่วมมือสันติภาพต่อสหประชาชาติ (U.N. Peace Cooperation Team) ซึ่งจะไม่มีการติดอาวุธ

เงินช่วยเหลือ 1 พันล้านเหรียญ เมื่อต้นเดือนกันยายน และต่อมาเมื่อวันที่ 14 กันยายนได้ออนุมติเงินเพิ่มอีก 3 พันล้านเหรียญ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 4 พันล้านเหรียญ โดยจะเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับสนับสนุนปฏิบัติการทางทหารของกองกำลังนานาชาติ 2 พันล้านเหรียญ และช่วยเหลือประเทศที่รับผลกระทบจากการณ์อีก 2 พันล้านเหรียญ

สำหรับความช่วยเหลือประเทศที่รับผลกระทบจากภัยธรรมชาติ มูลค่า 2 พันล้านเหรียญนั้น รัฐบาลญี่ปุ่นวางแผนจะอนุมัติ 1.4 พันล้านเหรียญ ในรูปของเงินกู้จากองค์การ OECF ของญี่ปุ่น โดยจะให้กู้ในรูปของการซื้อสินค้า 400 ล้านเหรียญ ระยะเวลาใช้หนี้ 30 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 1 เงินก้อนนี้ทั้งหมด รัฐบาลสามารถระดมมาได้โดยไม่มีปัญหาแต่อย่างใด และระยะเวลาการเบิกใช้ก็ยาวนาน แต่เงินอีก 1 พันล้าน-เหรียญที่สมทบทุกข์กับ 1 พันล้านเหรียญแรก เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายแก่องค์กรกำลังในบริเวณอ่าวนั้นจะต้องจัดหากาดโดยเร็ว ซึ่งคงจะต้องใช้วิธีตัดบประมาณกระทรวงต่างๆ ที่ได้อันมูลต่อไปแล้วในปีนี้ และอาจต้องออกพันธะบัตรรัฐบาล¹

แม้จะถูกกดดันจากสหราชอาณาจักรอย่างหนัก แต่รัฐบาลญี่ปุ่นก็ต้องการมีสิทธิ์มีสิ่งในการใช้จ่ายเงินทุนที่ได้อันมูลต่อไป ขณะที่สหราชอาณาจักรต้องการควบคุมการใช้จ่ายกองทุนร่วม นอกจากความคุ้มค่าแล้ว ญี่ปุ่นต้องการให้ธนาคารโลก ซึ่งตนเป็นกรรมการบริหารอยู่ด้วย เป็นองค์กรควบคุมการใช้จ่ายเงิน² อย่างไรก็ตาม ความชัดเจ้นี้ก็เป็นเพียงเรื่องในภาคปฏิบัติ โดยทั่วไปแล้ว ญี่ปุ่นไม่หนักใจในการให้ความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งที่อีกด้วย สำหรับญี่ปุ่นที่สุดคือ ในด้านการทหาร

- 3 -

ในเรื่องการส่งทหารนั้น ญี่ปุ่นประสบความผิด

นายกรัฐมนตรีได้พบปัญหาโลงเข้าคราวยปัญหานี้เป็นปัญหาใหญ่ซึ่งไม่อาจตัดสินใจโดยฝ่ายบริหารเท่านั้น และฝ่ายบริหารก็มีความเห็นแตกต่างกันดังปรากฏว่า เมื่อวันที่ 18 กันยายน ค.ศ. 1990 สมภាមความมั่นคงได้เปิดประชุมขึ้นหลังจากกิจกรรมการณ์ อิรัก - คูเวตได้ผ่านไปแล้วหนึ่งเดือนครึ่ง แต่ก็ไม่สามารถจะตกลงอะไรกันได้ ผลการสำรวจประชาธิจากหลาย ๆ แห่งบ่งชี้ว่า ประชาชนญี่ปุ่นส่วนใหญ่คัดค้านการส่งเจ้าหน้าที่ทหารที่ติดอาวุธออกไปปฏิบัติการในตะวันออกกลาง ขณะรัฐมนตรีและฝ่ายพรครัฐบาลได้ตัดสินใจ เมื่อวันที่ 23 กันยายน ให้จัดตั้งคณะกรรมการธิการร่วมขึ้นชุดหนึ่ง เพื่อหาจุดร่วมในนโยบายวิกฤตการณ์อิรัก - คูเวต

การส่งเจ้าหน้าที่ทหารออกไปปฏิบัติการนอกประเทศ เป็นสิ่งที่ทำได้หรือไม่ตามรัฐธรรมนูญปัจจุบัน และควรทำหรือไม่ และถ้าทำจะต้องมีเงื่อนไขอย่างไร เหล่านี้เป็นประเด็นโต้เถียงกันมากในญี่ปุ่น ภายหลังที่สหรัฐอเมริกาได้กดดันเร่งรัดให้ญี่ปุ่นให้ความร่วมมือต่อมติของสหประชาติ รายงานการสำรวจหนึ่งที่พยายามจะทราบตระศนของข้าราชการญี่ปุ่น จัดทำโดยนายคุริยา ร่า ประธานคณะกรรมการวิจัยว่าด้วยรัฐธรรมนูญของพรครส.ร.-ประชาธิปไตย (LDP Research Commission on the Constitution) บอกให้เราทราบว่า ข้าราชการญี่ปุ่นเห็นด้วยว่าสามารถจะส่งเจ้าหน้าที่ทหารออกไปต่างประเทศ ตามมติของสหประชาติได้ โดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องไม่ติดอาวุธ เช่น ในรูปของหน่วยแพทย์ และอยู่ใต้อำนาจการควบคุมของรัฐบาลญี่ปุ่น รายงานการสำรวจบอกแก่เราว่า ข้าราชการญี่ปุ่นเห็นว่า การส่งเรือการเดินทางเบ็ดไบยังดินแดนที่มีภารณ์พิพาท คุกคามที่จะละเมิดรัฐธรรมนูญแห่งประเทศไทย

อีกประเด็นหนึ่งคือว่า การส่งอาวุธและอุปกรณ์ทางทหาร โดยไม่ได้ส่งเจ้าหน้าที่ทหารไปให้

แก่กองทหารของต่างชาติที่ปฏิบัติการตามมติสหประชาติ ละเมิดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ในประเด็นนี้ ความคิดเห็นก็แตกออกเป็นสองฝ่าย สำนักงานคณะกรรมการการกฎหมาย (Cabinet Legislation Bureau) มีความเห็นว่าอาจเป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญ แต่กระทรวงต่างประเทศญี่ปุ่นเชื่อรับแรงกดดันจากสหรัฐฯ-อเมริกามีความเห็นว่า ไม่เป็นการละเมิดรัฐธรรมนูญ แต่อย่างใด เพราะเป็นการส่งอาวุธและอุปกรณ์ ไม่ใช่ส่งเจ้าหน้าที่กองทัพ และก็ไม่ใช่การทำสงครามกับต่างชาติแต่อย่างใด เป็นการให้ความร่วมมือกับสหประชาติในการรำรงไว้ซึ่งสันติภาพโลก และสิ่งนี้เองคือสาเหตุของนโยบายต่างประเทศในสมัยหลังสงคราม

ในประเด็นที่สามสุดท้าย คือ พระราชบัญญัติ กองกำลังป้องกันตนเอง ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะต้องแก้ไขหรือไม่ เพราะกฎหมายฉบับนี้ห้ามญี่ปุ่นส่งกองทหารออกไปปฏิบัติการทางทหารในต่างประเทศ ยกเว้นที่เป็นการซ้อมรบกับสหราชอาณาจักรภายในประเทศ สนธิสัญญาความมั่นคงญี่ปุ่น - สหราชอาณาจักร RIMPAC เป็นต้น ในเรื่องนี้มีมติเห็นร่วมกันระหว่างฝ่ายรัฐบาล กับฝ่ายพรครัฐบาล ที่เห็นว่าไม่ต้องไปแก้ไขแต่อย่างใด เพราะการส่งทหารไปตะวันออกกลาง จะเป็นการส่งไปในนามของหน่วยความร่วมมือสันติภาพสหประชาติ เพียงแต่ประกาศใช้พระราชบัญญัติ หน่วยดังกล่าวนี้ก็เพียงพอแล้ว อย่างไรก็ตามมีสมาชิกรัฐสภาของพรครัฐบาลบางคนเห็นว่า ควรจะแก้ไขพระราชบัญญัติกองกำลังป้องกันตนเองเสียเลย และให้ติดอาวุธได้ด้วย

- 4 -

เมื่อเชิญกับความเห็นแตกแยก และเห็นว่าปัญหานี้ควรจะให้ผู้แทนประชาชนเป็นผู้ตัดสิน อีกทั้งปัญหา

นี้ก็เกี่ยวกับการประกาศใช้กฎหมายขึ้นมาของรัฐบาลด้วยนายกรัฐมนตรีคิมได้ตัดสินใจทางออกโดยให้รัฐสภาเป็นผู้ตัดสิน โดยเสนอร่างพระราชบัญญัติความร่วมมือสันติภาพสหประชาชาติ (UN Peace Cooperation Bill) เข้าสู่การประชุมของรัฐสภา เป็นไปได้ที่ว่ากฎหมายฉบับนี้อาจจะไม่ผ่านการพิจารณาในที่สุด เพราะพระราชบัญญัติไม่ได้รองรับข้อตกลงในสภามากในสภามาก พระครองฝ่ายค้านอันดับหนึ่งคือพรรครัฐสังคมนิยมได้ประกาศทำที่ชัดเจนว่าจะต่อต้าน แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่า พรรครัฐสังคมนิยมจะมีท่าทีอย่างไรในการลงคะแนนเสียงขึ้นขาด และก็เป็นไปได้เช่นกันว่า การพิจารณาที่จะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ค.ศ. 1990 เป็นต้นไป จะกิ่วๆ กลางวันนานมาก ซึ่งเมื่อลังมิตสุดท้ายตอนนั้น วิกฤตการณ์อิรัก - คุเวตก็อาจสงบลงแล้ว

สาระเนื้อหาของร่างกฎหมายฉบับนี้ ได้รับการอธิบายโดยนายกรัฐมนตรีคิม ซึ่งได้ปิดແลงข่าวต่อสื่อมวลชนถ่ายทอดโดยทีมงานเดือนตุลาคม ค.ศ. 1990 เป็นต้นไป จะกิ่วๆ กลางวันนานมาก ซึ่งเมื่อลังมิตสุดท้ายตอนนั้น วิกฤตการณ์อิรัก - คุเวตก็อาจสงบลงแล้ว

1. การส่งเจ้าหน้าที่ทหารของกองทัพญี่ปุ่นไปปฏิบัติการต่างประเทศ ตามมติของสหประชาชาติ เป็นภารกิจที่ไม่ใช่การรบ (non-combattant) จึงไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

2. หลักการพลเรือนควบคุมฝ่ายทหาร จะได้รับการรักษาไว้อย่างเคร่งครัด โดยเจ้าหน้าที่ทหารที่ส่งออกไปนั้น จะอยู่ใต้อำนาจสั่งการของหัวหน้าหน่วย ซึ่งขึ้นกับฝ่ายพลเรือนและหน่วยนี้จะสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี ไม่ใช่สังกัดกองกำลังป้องกันตนเองของญี่ปุ่น

3. ผู้ที่เข้าร่วมในหน่วยจะได้แก่เจ้าหน้าที่กองทัพ เจ้าหน้าที่รัฐบาล และประชาชนทั่วไปด้วย

4. หน่วยความร่วมมือสันติภาพนี้ สามารถใช้เรือและอุปกรณ์ของกองทัพญี่ปุ่นที่ไม่ใช่เพื่อการยุทธ์ (non-combattant vessels and equipments) เช่น เครื่องบินขนส่ง เรือขนส่ง ฯลฯ โดยวัตถุประสงค์

ของการใช้ จะไม่ใช่เพื่อการรบแต่อย่างใด

5. ต่อคำถามที่ว่าเจ้าหน้าที่หน่วยจะพอกาชาดเป็นประจำตัวและอาชญากร อีน ๆ ได้หรือไม่ คิม ซึ่งแจ้งเพียงว่าโดยหลักการแล้วจะไม่ติดอาชญา สรุป คำถามที่ว่า เจ้าหน้าที่กองทัพเมื่อเข้ามาอยู่ในหน่วยแล้วจะมีสถานภาพอย่างไร คิมเพียงแต่ตอบว่า กำลังอยู่ในระหว่างพิจารณาในรายละเอียด

ประเด็นที่คิมยังซึ่งแจ้งไม่ชัดเจนก็คือ เรื่องที่รัฐบาลยังไม่สามารถตกลงกันได้อย่างเป็นรูปธรรม เป็นต้นว่าเรื่องสถานภาพของเจ้าหน้าที่ทหารจากกองกำลังป้องกันตนเอง และเรื่องการพอกาชาดเป็น แนวโน้มของการตัดสินใจในขั้นปฏิบัติ จะเป็นว่าให้คงสถานภาพเดิมของเจ้าหน้าที่ทหารจากกองกำลังป้องกันตนเองไว้ แต่หน้าที่ของพวกเขายังไม่เป็นไปตามสถานภาพ ส่วนในเรื่องพอกาชาดเป็นนั้น กระทรวงต่างประเทศมีความเห็นว่าควรจะไม่พอกาชาด แต่ฝ่ายทบวงป้องกันประเทศและผู้นำพระราชบัญญัติต้องการให้พอกาชาดได้เพื่อป้องกันชีวิตด้วย ในประการสุดท้ายหน่วยงานที่ตั้งขึ้นนี้จะขึ้นกับนายกรัฐมนตรีโดยตรง เมื่อได้ที่กระทรวงต่างประเทศต้องการให้ส่งไปปฏิบัติ การในต่างประเทศก็จะเสนอเรื่องขึ้นมา และการตัดสินใจจะทำกันในที่ประชุมคณะกรรมการรัฐมนตรี สำหรับภารกิจของหน่วยความร่วมมือสันติภาพสหประชาชาติ จะได้แก่ การกำกับดูแลการหยุดยิง กำกับดูแลการเลือกตั้ง การขนส่ง การสื่อสาร การแพทย์ การบรรเทาทุกข์ให้่องครามและฝึกอาชีพ ฯลฯ⁴

หนังสือพิมพ์โยมิอุริ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ยอดจำหน่ายสูงสุดในญี่ปุ่น ได้ดำเนินการสำรวจความคิดเห็นประชาชนต่อประเด็นการส่งเจ้าหน้าที่ทหารไปปฏิบัติการนอกประเทศ โดยได้ปรับปรุงเพิ่มการสำรวจครั้งนี้ ซึ่งดำเนินไปเมื่อวันที่ 22 - 23 กันยายน ค.ศ. 1990 กับการสำรวจในช่วงสัมมารถอิหร่าน - อิรัก เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1988⁵ แม้ว่าคำถามจะไม่ตรงกันที่เดียวกันและสถานการณ์ครั้งปี ค.ศ.

1988 กับครั้งนี้ในปี 1990 จะแตกต่างกัน แต่เราจึงได้เห็นการเปลี่ยนแปลงในทิศทางของประชาชนญี่ปุ่น ในช่วงสองปี ที่ผ่านมา (ในคือ 1) ผู้ที่ไม่เห็นด้วยเลยกับการส่งเจ้าหน้าที่ทหารออกไปปฏิบัติการต่างประเทศ ได้ลดลงจากร้อยละ 62.5 เหลือร้อยละ 39.9 และ 2) ผู้ที่เห็นด้วยกับการส่งเจ้าหน้าที่ทหารไปปฏิบัติการต่างประเทศ ถ้าสหประชาชาติร้องขอเพิ่มขึ้นอย่างมากจากร้อยละ 22.5 เป็นร้อยละ 51.6 โดยร้อยละ 51.6 นี้มาจาก 22.7 ที่เห็นด้วยโดยไม่มีเงื่อนไข และ

28.9 ที่เห็นด้วยโดยมีเงื่อนไขว่าจะต้องไม่ติดอาวุธ หนังสือพิมพ์โยมิอุริฉบับวันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1990 ได้พำนัชว่าในหน้านี้ว่า “ร้อยละ 52 เห็นด้วยกับการส่งเจ้าหน้าที่ทหารออกไปต่างประเทศ” นับเป็นแนวโน้มที่ผ่านมา แต่เสียงที่เห็นด้วยร้อยละ 52 นี้ก็เป็นเสียงที่เกินครึ่งเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ความไม่แนใจในหมู่ประชาชนญี่ปุ่นยังนับว่าสูงอยู่ ห่างไกลจากความเห็นพ้องต้องกันเป็นอย่างนัก ยังเป็นหลักแห่งการตัดสินใจของญี่ปุ่นในประเทศนี้

มติมหาชนญี่ปุ่นต่อการส่งเจ้าหน้าที่ทหารออกนอกประเทศ : เปรียบเทียบผลการสำรวจปี ค.ศ. 1988 กับ 1990

1. เดือนมิถุนายน ค.ศ. 1988

- “ไม่เห็นด้วยเลยที่ส่งออกไปต่างประเทศ - เห็นด้วยถ้าส่งไปสนับสนุนสันติภาพสหประชาชาติ	62.5 22.5

2. เดือนกันยายน ค.ศ. 1990

- “ไม่ควรเลยที่ส่งไปต่างประเทศ - ส่งไปได้ถ้าสหประชาชาติร้องขอ - ส่งไปได้ถ้าสหประชาชาติร้องขอแต่จะต้องไม่ติดอาวุธ	39.9 22.7 28.9

หมายเหตุ : รวมเป็นร้อยละและได้ตัดที่ตอบ “อื่นๆ” และไม่ตอบออกไป
ที่มา : Yomiuri Shimbun, Sept. 30, 1990, p. 1.

ໄຄຸຖຸກວິຈາරົນວ່າ ເຊື່ອງໜ້າໃນການຕັດສິນໃຈ
ຂາດຄວາມເປັນຜູ້ນໍາ ແລະອ່ອນໃນເຮືອງການຕ່າງປະເທດ
ສາມາຊີກຣູສພາຂອງພຣຣຄຣູບາລຈຳນວນມາກ ແສດງ
ຄວາມໄມ່ພ້ອຈອກມາ ດັ່ງປາກງູນໃຫ້ທີ່ຂອງເລີ່ມຕົກ
ພຣຣຄຣູບາລນາຍໂອໜ້າວ່າ ຜູ້ທີ່ວິຈາරົນໄຄຸຖຸກພ້າກັນ
ໜ້າໃຫ້ເຫັນຂອນກພ່ອງຂອງເຂາໃນປະເທດໄມ່ມີກຳຕັດສິນໃຈ
ເປັນຄນໂລເ ຍ່ອນດ້ອຍ ໄຄຸປົກໆພົກໆຫາຫວີ້ກັບກັນພື້ນ
ກລຸ່ມເລັກ ມີຮູ່ມູນນົດຕີ່ຕ່າງປະເທດນາກຍາມາ ເລົາ-
ຮີກາຮຄະນະຮູ່ມູນນົດຕີ່ຈະກາໄມໂຕ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສໍານັກງານ
ເລົານຸກາຮຄະນະຮູ່ມູນນົດຕີ່ ຜູ້ຮັບຜົດຂອບດ້ານການຕ່າງ-
ປະເທດນາຍເທດຊູໂຂະ ອາຣິມາ ແລະປັດກັບປອງປັດ
ກະກຽວຕ່າງປະເທດ ໄຄຸຈຶ່ງຂາດກຣຄະນະຈາກຝ່າຍ
ອື່ນທີ່ກວ້າງອອກໄປ ຮູ່ມູນນົດຕີ່ທີ່ບວນປັ້ງກັນແໜ່ງຫຼາດ ຖຸກ
ຝ່າຍກະກຽວຕ່າງປະເທດກັນໄນ້ໃຫ້ເຂົ້າວ່ານໃນການ
ປະໜຸມກລຸ່ມເລັກນີ້ ອີກປະກາຮນີ້ໄຄຸພູຍາຍາມທຳຕົວ
ໃຫ້ໜ່າງຈາກການໃຊ້ອໍານາຈາຕາມດຳແນ່ນທີ່ຕົນດໍາຮອງຢູ່
ດັ່ງທີ່ອີ້ຕີ່ນາຍກຣູ່ມູນນົດຕີ່ນາກາໂໂສແນະເຄີຍສ່ວັງປະວັດ-
ຄາສຕຣີໄວ້ ໄຄຸຍັງໄມ່ຍອມໃຫ້ປະໂຍ່ນຈາກອົງກົງ
“ສໍານັກງານຄະນະການກົດຈຳກັດຄວາມມັ້ນຄົງ” ທີ່ງ
ນາກາໂໂສແນະໄດ້ເຄີຍຈັດຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອປົກໆພົກໆຫາຫວີ້ໃນເຮືອງ
ສໍາຄັນເວັ່ງດ່ວນ ປະກອບດ້ວຍຮູ່ມູນນົດຕີ່ແລະໜ້າຮ່າການ
ທີ່ເກີຍວ້າອັນທຸກຄົນ ຂ້ອສຽງປົກໆໄຄຸຖຸກວິຈາරົນວ່າ ເມື່ອ
ເກີດວິຖຸກກາຮນີ້ຕ່າງປະເທດເຂາດຄວາມເປັນຜູ້ນໍາ
ອູ່ເປົ້າເກີຍເກີຍໄດ້ຊັດ ວາງສາຣ Economist ວິຈາරົນວ່າ ທີ່
ຢູ່ປຸ່ນ “ພຸລາດເທິຍເວົ້ອ” ໄປອ່າຍ່າເສີຍດານີ້ເພຣະ
ໄຄຸໄມ່ມີຄວາມເປັນຜູ້ນໍາ⁶

ໃນກາງຕຽນກັນໜ້າໃນຄວາມຮູ່ສຶກຂອງປະຫາມ
ໄຄຸໄມ່ໄດ້ກຳທັນໜ້າທີ່ບໍພ່ອງແຕ່ປະກາຮນີ້ ພັດກາ
ສໍາວັດປະໜາມຕີ່ຂອງໜັງສີ່ພົມພໂມມູອຸຣ ເມື່ອວັນທີ
22 - 23 ກ້າຍເຍັນ ໃນຮັດບໍຄວາມນິຍມຂອງຮູ່ມູນນົດຕີ່ໄຄຸ
ປາກງູນວ່າຄະແນນຍອມຮັບຮູ່ມູນນົດຕີ່ໄຄຸຍັງອູ່ໃນຮັດບໍສູງ
ນໍາພ້ອໃຈຢູ່ແມ້ວ່າຈະລດລົງຈາກຮ້ອຍລະ 62.5 ເມື່ອເດືອນ
ສິງຫາຄມ ທີ່ງນັບເປັນຄະແນນນິຍມທີ່ສູງສຸດໃນສົມບໍ່ຫລັງ

ສົງຄຣາມ ເປັນຮ້ອຍລະ 60.1 ສ່ວນຄະແນນໄມ່ຍອມ
ຮັບຮູ່ມູນນົດຕີ່ໄຄຸຍັງໄມ່ສູງຕົວໄມ່ຢັ້ງແລັກນ້ອຈາກຮ້ອຍລະ
21.8 ໃນເດືອນສິງຫາຄມ ເປັນຮ້ອຍລະ 25.2 ໃນເດືອນກັນ
ຍາຍນ ໃນບຣຣາຜູ້ທີ່ສັນບສຸນຮູ່ມູນນົດຕີ່ໄຄຸຮ້ອຍລະ 34.9
ຕອບວ່າທີ່ຂອນກີ່ເພຣະນໂຍບາຍຕ່າງປະເທດຂອງເຂາ
ສ່ວນໃນບຣຣາຜູ້ທີ່ໄມ່ສັນບສຸນຮູ່ມູນນົດຕີ່ໄຄຸ ຮ້ອຍລະ 25
ຕອບວ່າໄມ່ຂອນເພຣະນໂຍບາຍຕ່າງປະເທດ (ເພີ່ມ
ຈາກຮ້ອຍລະ 15.5 ເມື່ອເດືອນສິງຫາຄມ)⁷

ສທ່ວງໂຮມເມົກາໄມ່ພ້ອໃຈທີ່ຢູ່ປຸ່ນໄມ່ຕັດສິນໃຈ
ໄຫ້ຄວາມຮ່ວມມືອທັງເສດຖະກິດແລະທັງທ່າງທ່ານທ່ອມຕົ້ນອງ
ຄະນະນົດຕີ່ຄວາມມັ້ນຄົງສະປະປາຊາດີ່ຢ່າງຮວດເວົງ
ຈິງຈັງ ການຕັດສິນໃຈໄຫ້ຄວາມຂ່າຍເໜືອ 1 ພັນລ້ານ
ເຫົົາຍຸແຮກນັ້ນ ມີຢັ້ງແລ້ງຈາກທີ່ປະຮານາບີບິດບຸນຫຼຸ
ໂທຣັກທີ່ສົງໄຄຸຖື່ນສອງຄຣັງ ຕ້ອມໄວ້ໄດ້ຕັດສິນໄຈໄມ່ເຈີນ
ຂ່າຍເໜືອເປັນ 2 ພັນລ້ານເຫົົາຍຸ ແລ້ງຈາກທີ່ສັກຜູ້ແກນ
ຮະຍົກສທ່ວງ ຜ່ານມີຕີ່ໃຫ້ອັນທ່າງສທ່ວງ ອອກຈາກ
ຢູ່ປຸ່ນປັລະ 5,000 ດາວ ຕ້າຢູ່ປຸ່ນໄມ່ຍອມອອກຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ
ທັງໝົດຂອງການຄົງຮູ່ມູນນົດຕີ່ໃນຢູ່ປຸ່ນ ນອກ
ຈາກນີ້ຢູ່ປຸ່ນນໍາຍຸເປົ້າຍຸເປົ້າຍຸທີ່ຈະສຳກຳລັງທ່າງໄປສົມທັບ ຮັບ
ແຕ່ເຂົ້ານັ້ນເຊື້ອປ່ລ່ອຍໃຫ້ຝ່າຍອົມເມົກສ່າງທ່າງໄປເພີ່ມຍູ່
ຄວາມຕາຍໃນທະເລ່າຮາຍຕະວັນອອກກຳລາງ⁸ ເປັນທີ່ຫັດເຈັນ
ວ່າປະໜາມຕີ່ໃນສທ່ວງໂຮມເມົກາ ໂດຍແພະຝ່າຍຮູ່ສພາ
ສທ່ວງ ມີຄວາມຮູ່ສຶກໄມ່ພ້ອໃຈຢູ່ປຸ່ນວ່າ “ໂດຍສາຣົ່ງ”
ຄຣັງໃໝ່ ເຊັ່ນເດີຍວ່າກັບກຣົດສົງຄວາມມັ້ນຄົງຂອງຢູ່ປຸ່ນ
ກາຍໄດ້ສັນທິສັນຍຸຄວາມມັ້ນຄົງກັບສທ່ວງ ສື່ອມວລິນ
ໃນສທ່ວງ ໄດ້ໂທມກາວິຈາරົນຢູ່ປຸ່ນຍ່າງຮຸນແຮງ ທີ່
ແປງດ້ວຍອາຮົມນີ້ໂກຮັດແດນ

ໃນຢູ່ປຸ່ນມີເສີຍວິຈາරົນໄມ່ພ້ອໃຈສທ່ວງ ທີ່ກົດດັນ
ຢູ່ປຸ່ນນາກເກີນໄປ ທັງຈາກສາມາຊີກຣູສພາ ພຣຣຄຣູ-
ບາລບາງຄນ ແລະນັກວິຈາරົນການເນື່ອງ ພວກເຂາຕ່າງ
ມີຄວາມຮູ່ສຶກວ່າກຳລັງເກີດ Japan bashing ຂຶ້ນມາ
ອີກນອກເහັນຈາກດ້ານເສດຖະກິດທີ່ຜ່ານມາ ລົາຍື່ນ່າຍ
ໃນຢູ່ປຸ່ນອ່ານວ່າ ກີ່ພຣະຢູ່ປຸ່ນຕ້ອງພື້ນໜ້າມັນຈາກຕະ-
ວັນອອກກຳລາງຄົງຮ້ອຍລະ 70 ໄມສາມາດພື້ນຕົນອ່ານໄດ້
ພົດກັບຫາຕີ່ອຸດສາຫກຮມຕະວັນຕກ ຢູ່ປຸ່ນຈຶ່ງຕ້ອງຮມດ-

ระวังเป็นพิเศษ ไม่อาจจะทำอะไรบุ่มบ่ามได้ และอาจต้องมีนโยบายตะวันออกกลางเฉพาะของตน ข้อวิจารณ์อื่น ๆ ยังได้แก่ เช่น 1) การส่งทหารไปป้องปริเวณอ่าวจำนวนมากนั้น ที่แท้ก็คือการพิทักษ์ผลประโยชน์ของศรัฐฯ เอง เนื่องจากได้ลงทุนในบริเวณนั้นไว้มาก มีสัมปทานชุดเดจาน้ำมันมากมายโดยเฉพาะในชาอดิอาระเบีย 2) กองกำลังทหารศรัฐฯ ในบริเวณอ่าว ได้ประโยชน์อย่างมากจากฐานทัพต่าง ๆ ของศรัฐฯ ในญี่ปุ่น โดยลำเลียงน้ำมันจากฐานทัพที่ชาเชโภะ จังหวัดนางาซากิ ชูรุมิ จังหวัดคานากาว่า และชาชิโนะเอะ จังหวัดอาโอมิริ และว่าไปแล้ว ศรัฐฯ ต่างหากที่เป็นฝ่ายได้ประโยชน์จากการมีฐานทัพไว้ในประเทศญี่ปุ่น สมาชิกรัฐสภากองเกรสจึงควรจะใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์ และรังแต่จะเกิดผลเสีย ถ้าพลังชาตินิยมในญี่ปุ่นถูกปลุกให้ตื่นขึ้นมา 3) แม้จะเป็นในรูปของเงินเป็นหลัก แต่จำนวนเงินที่ญี่ปุ่นให้ความช่วยเหลือก็สูงเกินกว่าที่จะมองข้ามไป เช่น เมื่อเทียบกับยอดรวมน้ำตะวันตก ซึ่งอนุมัติวงเงินเพียง 2 พันล้านเหรียญ หรือครึ่งหนึ่งของญี่ปุ่นท่านั้นทั้ง ๆ ที่ยอมรับมีเศรษฐกิจที่ดีอยู่ในระดับเดียวกับญี่ปุ่น⁹ 4) การแก้ไขปัญหาโดยวิธีใช้กำลังทหารจำนวนมากเข้ามายุทธรักรัตน์ แม้ว่าสมมุติว่าได้ผลในทางทหาร แต่อาจไม่ได้ผลในการทำให้น้ำมันราคายุกลงและมีป้อมให้อายุ่งต่อเนื่อง ซึ่งจุดนี้ทำนั้นคือความสนใจของญี่ปุ่น และก็เป็นไปได้ว่าวิธีการทางทหารอาจจะนำไปสู่หายนะอันใหญ่หลวงสำหรับญี่ปุ่น ก็ได้ ถ้าเกิดสังคมรัตน์ใหญ่ขึ้นแหล่งชุดเดจาน้ำมันในตะวันออกกลางถูกทิ้งระเบิดพินาคัยบับเยิน ซึ่งญี่ปุ่นจะกระทบกระเทือนที่สุด และ 5) ศรัฐฯ คงเป็นห่วงอิสราเอลมากที่เดียว ซึ่งปัจจัยอิสราเอลนี้ ญี่ปุ่นลงเลใจที่จะถือว่า คือผลประโยชน์แห่งชาติของตน

- 6 -

จากที่ได้พิจารณาถึงกระบวนการตัดสินใจใน

ปัญหาทบทวนระหว่างประเทศในด้านการทหารของญี่ปุ่น เป็นที่ชัดเจนว่า กระบวนการดำเนินไปอย่างเชื่องช้า เพชรญอุปสรรคจากรัฐธรรมนูญและประเพณีทางการเมืองในสมัยหลังสงคราม ตลอดจนประชามติที่ยังลังเลใจต่อการส่งกองทัพญี่ปุ่นไปต่างประเทศ นายกรัฐมนตรีได้รับพังความคิดเห็นของประชาชนอย่างเต็มที่ ส่งผลให้คะแนนนิยมของชาวยังอยู่ในระดับสูง ปัญหาคือว่าเมื่อญี่ปุ่นมีคุณปการต่อสันติภาพโลกไม่จริงจัง โดยไม่ได้ให้ความร่วมมือกับข้อเรียกร้องของสหประชาชาติตามที่เช่นนี้ ญี่ปุ่นก็อาจเพชรญอุปสรรคในการแสวงหาฐานะในการเมืองระหว่างประเทศของตน ญี่ปุ่นได้ลงทุนไปมากโดยจัดการประชุมสันติภาพกับพูชาที่โตเกียวในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1990 และประกาคนโยบายต่างประเทศใหม่อย่างชัดเจนว่า ต้องการเข้ามีส่วนแก้ไขความขัดแย้งในภูมิภาค ที่สำคัญคือในขณะที่รัฐมนตรีต่างประเทศนำภารกิจมา จะเดินทางไปประชุมสหประชาชาติเมื่อวันที่ 22 กันยายน ผู้อำนวยการกองสหประชาชาติของกระทรวงต่างประเทศ นายยูกิโอะ ทากาสุ ได้กล่าวกับผู้สื่อข่าวถึงความประสงค์ของญี่ปุ่นที่จะได้ที่นั่นในคณวนครีความมั่นคงสหประชาชาติอย่างไม่ล้อครมคือ “This is very old and new issue and its been in the mind of many, many people for many years.”¹⁰

แน่นอนการได้เป็นสมาชิกถาวรในคณวนครีความมั่นคงเป็นเกียรติยศแห่งชาติของญี่ปุ่น และเป็นอำนาจทางการเมืองที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากสามารถใช้สิทธิ์ได้ การตัดสินใจใด ๆ ของสหประชาชาติได้แต่การเพิ่มที่นั่นจะทำได้ก็ต้องแก้ไขกฎหมายต่างประเทศชาติโดยก่อน ซึ่งต้องอาศัยเสียงเห็นชอบร้อยละร้อยในคณวนครีความมั่นคง และสองในสามของสมัชชาสหประชาชาติ แต่สิ่งที่อาจเป็นอุปสรรคยิ่งกว่าก็คือญี่ปุ่นไม่ได้หรือไม่สามารถจะสนองตอบข้อเรียกร้องของสหประชาชาติในด้านการทหารอย่างที่ประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ ให้ความร่วมมือด้วยดี

ผลกระทบต่อความพยาภัยแสวงหาฐานะและบทบาท
ระหว่างประเทศของญี่ปุ่นครั้งนี้จึงค่อนข้างรุนแรง
จนญี่ปุ่นอาจต้องพยายามไปอีกนานกว่าจะได้ที่นั่งถาวร
ในคณะกรรมการมนตรีความมั่นคง แบบแผนรัฐธรรมนูญระบบ
พรรคการเมืองและประเพณีทางการเมือง ตลอดจน
ประชาชนติดในญี่ปุ่น เป็นเครื่องเห็นยิ่รังไมให้ญี่ปุ่นก้าว
เข้าไปเป็นบทบาทระหว่างประเทศในด้านการทหาร
และยังมีปัจจัยถ่วงอีกด้วยความรู้สึกต่อด้านบทบาท
ด้านนี้ของญี่ปุ่นในหมู่ประเทศเพื่อนบ้านและเชื้อ สถาน
ภาพระหว่างประเทศของญี่ปุ่นจึงอาจหมายที่จะเป็น
สิ่งที่ ศาสตราจารย์ ชิงคิชิ เอโอดะ เรียกว่า “ไม่เป็น
ประเทศใหญ่ ไม่เป็นประเทศเล็ก” หรือไม่เป็นหารัฐ
และไม่เป็นจุลรัฐ วิถีการณ์อิรัก - คุเวต ได้ตรวจสอบ
ศักยภาพและขีดจำกัดของญี่ปุ่นอย่างเป็นกรณี
ศึกษาที่นำเสนอไปยัง

ในวรรณของประเทศเอเชียที่เคยถูกญี่ปุ่น
ส่งกองทหารไปรุกราน ความคิดเห็นยังแสดงออกมา
ไม่ชัดเจน ผู้เขียนคาดคะเนว่าประเทศเหล่านี้คงไม่
ไม่สนับสนุน หรือยกเห็นร่างพระราชบัญญัติ
หน่วยความร่วมมือสันติภาพสหประชาชาติ ผ่านการ
พิจารณาของรัฐสภาไปในที่สุด ประการแรก สห
ประชาชาติโดยมีตัวเองมีความต้องการที่จะเข้าร่วมสันติภาพ
แต่จริง ๆ แล้วเป็นการทำสงครามขนาดใหญ่มากกว่า
เช่น สงครามเกาหลี ค.ศ. 1950 ซึ่งยังเป็นเวลา
นานมาก ในประการที่สอง เป็นไปได้ว่าการส่ง
อุปกรณ์และยานพาหนะของกองกำลังป้องกันตนเอง
ไปปฏิบัติการในเขตพิพากษ์แม้จะไม่ได้ไปใช้ในการรบ
แต่ก็อาจนำไปสู่การส่องอุปกรณ์และยานพาหนะ
เหล่านี้ในโอกาสต่อไป หรือใช้ความช่วยเหลือด้าน
การเงินจากญี่ปุ่นจัดซื้ออุปกรณ์และยานพาหนะเหล่านี้
โลกจะมีอันตรายมากยิ่งขึ้น ถ้าญี่ปุ่นเข้าร่วมใน
อุตสาหกรรมส่องออก อุปกรณ์และยานพาหนะสหภาพ
(และอาชุนในที่สุด) ซึ่งสามารถนำไปใช้ในสนามรบ
ได้ ในประการที่สาม วิตกกันว่า จากการเริ่มต้น
ก้าวที่ไม่ใหญ่นักนี้ อาจนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง

ในขอบข่ายที่กว้างขึ้น เช่น การแก้ไขรัฐธรรมนูญ
มาตรา 9 หรือแก้ไขพระราชบัญญัติกองกำลังป้องกัน
ตนเอง ในประการสุดท้าย วิกฤตการณ์ในตะวันออก-
กลางอยู่ห่างไกลออกไป แต่ถ้าเป็นดินแดนเชียภาค-
เนย์ซึ่งประชาชนในแถบนี้ยังมีภาพความทรงจำของ
สงครามมหาเอเชียบูรพาอยู่ กว้างมากที่แก้ไขใหม่
อาจเป็นที่มาของปัญหาในอนาคตก็เป็นได้ การอนุมัติ
ให้เฉพาะกรณีวิกฤตการณ์อิรัก - คุเวต จึงน่าจะ
ดีกว่าการอนุมัติในหลักการทั่วไป แต่ทั้งหมดที่กล่าว
มานี้ก็เป็นเพียงการคาดคะเนปฏิบัติจากประเทศที่
เคยถูกญี่ปุ่นรุกราน ซึ่งยังต้องรอๆ ในโอกาสข้างหน้า
ว่าจะคัดค้านหรือสนับสนุนบทบาทนี้ของญี่ปุ่น

ในอีกแห่งหนึ่งของการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่
สหประชาชาติ ทั้งในทางเศรษฐกิจและการทหาร
เป็นสิ่งที่ต้องมี ญี่ปุ่นหรือชาติใด ๆ ควรจะทำทั้งสิ่น
ความอ่อนแองของสหประชาชาติในการรักษาสันติภาพ
โลกเป็นที่ประจักษ์ชัดในระยะหลัง ไม่ว่าจะในกรณี
สงครามเวียดนาม สงครามในตะวันออกกลางและ
กรณีปัญหากัมพูชา สหรัฐอเมริกาในระยะหลังนี้ยอม
ที่จะปฏิบัติการอิสระนอกกรอบสหประชาชาติ เช่น
ในกรณีส่งทหารเข้าไปในกรีเเด กรณีจับนายพล
นอร์เอก้า ของปานามา และการทั้งระเบิดในลิเบีย
รวมทั้งการสนับสนุนการทำสงครามยีดครองดินแดน
อาหรับของอิสราเอล ซึ่งยังเป็นมาจนถึงปัจจุบัน ฝ่าย
สหภาพโซเวียตก็ได้ดำเนินการไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน
ไม่ว่าจะเป็นในกรณีอฟกานิสถาน การสนับสนุน
เวียดนามให้ยึดครองกัมพูชา และการขยายลัทธิเบรสเนฟ
จากยุโรปตะวันออกไปสู่ดินแดนในโลกที่สาม ปัญหา
พื้นฐานที่ควรแก้การพิจารณาในวานนี้ก็คือ ทำอย่างไร
สหรัฐ และสหภาพโซเวียตจึงจะหันมาดำเนินการ
ทางทหารในกรอบของสหประชาชาติในโอกาสต่อ ๆ
ไป เช่นนี้อีก ทำอย่างไรสหประชาชาติจึงจะเข้าไปมี
บทบาทแก้ไขปัญหากรณีพิพากอื่น ๆ ที่ดำเนินอยู่ใน
ขณะนี้ ป้องกันไม่ให้ลัทธิเรกนและลัทธิเบรส-
เนฟกลับคืนมาอีก ญี่ปุ่นอาจจะอยู่ในฐานะดีที่จะนำ

เรื่องนี้เข้าสู่การพิจารณาของสหประชาชาติ ในนามของประเทศทางแบบເອເຊຍที่รับคณะกรรมการจากความอ่อนแอกองสหประชาชาติที่ผ่านมา ขอให้ชาติต่าง ๆ ที่มีเชื้อเย้ายเล็บทางทหารมากมาย โอนอาวุธ-ยุทโธปกรณ์และกำลังพลให้มาอยู่ในอาณัติของสหประชาชาติและทางทั่วโลก ป้องกันการแข่งขันสร้างอาวุธ และจำหน่ายอาวุธไปยังบริเวณโลกที่สาม

- 7 -

จากแบ่งมุ่งของประเทศไทยในประเด็นการส่งทหารออกนอกประเทศนั้น ประเทศไทยควรจะแสดงท่าทีระมัดระวัง จริงอยู่ญี่ปุ่นอาจจะแสดงบทบาททางทหารในแนวใดได้ เป็นต้นว่าสักดักกันการขยายตัวของเวียดนาม หรือเร่งรัดให้เกิดสนับสนุนภาพในกัมพูชาโดยเร็ว แนวความคิดเรื่องผลประโยชน์แห่งชาติของญี่ปุ่นกับไทย ก็อยู่ในแนวใกล้เคียงกันไม่น่าจะต้องวิตกคิดนั่นอย่างไรก็ตาม เนื่องจากเศรษฐกิจญี่ปุ่นครอบงำประเทศไทยในระดับสูงมาก เราไม่มีอำนาจต่อรองในเรื่องการค้ากับญี่ปุ่นเลย ดังที่ปรากฏในการเจรจาปัญหาดุลการค้าที่ผ่าน ๆ มา อำนาจต่อรองเดียวที่ฝ่ายไทยโดยรวมมีกับอาเซียนมีอยู่ก็คือในด้านความมั่นคงและการทูต ญี่ปุ่นยังมีอิทธิพลการเมืองไม่เข้มแข็งเต็มที่เนื่องจากขาดบัจจัยกำลังทหาร เช่น ขาดฐานะมหาอำนาจในภูมิภาคเอเชียไม่ได้ ส่วนอาวุธ ไม่ได้ให้ความช่วยเหลือทางทหาร และไม่ได้มีอิทธิพลเหนือผู้นำทหารในด้านยุทธศาสตร์ความมั่นคง อาจจะเป็นสิ่งที่ต้องคิดมาก ถ้าเราจะให้ญี่ปุ่นแสดงบทบาทในด้านการทหาร เพราะจะเป็นการเสริมอิทธิพลที่มีอยู่ให้สูงขึ้นไป จนขนาดอำนาจการต่อรองยิ่งขึ้น กรณีของเยอร์มนีที่รวมประเทศไทยแล้ว ได้สร้างความไม่สงบใจให้แก่ประเทศไทย ข้างเคียง แต่เยอร์มนีก็

เคลียร์ประวัติศาสตร์ชัดเจนว่า ตนเป็นฝ่ายผิดเดิมที่และต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบของสงครามโลกครั้งที่สอง ในญี่ปุ่นแห่งนั้นมีกระแสของฝ่ายที่อ้างความชอบธรรมในสังคมมหานครเอียนบูรพา และฝ่ายนี้ยังมีอิทธิพลเหนือวงการการศึกษาของญี่ปุ่นอยู่ การใช้อำนาจตามความพอด้วยของชาติใหญ่ มีให้เราเห็นด้วยอย่างมากมาย ไม่ว่าจะในการนัดเบี้ย อัฟกานิสถาน หรือปานามา

ในด้านเศรษฐกิจมีแนวคิดสำหรับประเทศไทยอยู่บางประการในกรณีญี่ปุ่นกับวิกฤตการณ์อิราก-คุยาด ประจันงงจะไม่ได้อยู่ที่ว่า ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจต่อประเทศไทยที่รับผลกระทบจากเหตุการณ์มูลค่า 2 พันล้านเหรียญ จะแบ่งให้ประเทศไทยบ้างหรือไม่ แต่กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงต่างประเทศของไทย น่าจะได้หาสู่ทางเจาะตลาดจีน อี-ยิปต์ และศรีลังกา ซึ่งจะได้รับความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจจำนวนมหาศาลจากญี่ปุ่นและประเทศไทยอื่น โดยเหตุที่ญี่ปุ่นได้มาลงทุนในประเทศไทยมาก และสินค้าของไทยมีราคาค่อนข้างถูก เรายังอาจเจรจากับญี่ปุ่นและประเทศไทยทั้งสามนี้ เพื่อขอความร่วมมือให้พิจารณาสินค้าไทยด้วย ประสบการณ์ “ ธุรกิจในภูมิภาคสังคม ” ของไทยเรายังมีน้อย จำเป็นที่เราต้องปรับปรุงขีดความสามารถและจัดกำลังทัพให้ดี อย่างเช่นที่สิงคโปร์มีความชำนาญสูงยิ่ง กรณีตะวันออกกลางครั้งนี้อาจเป็นโอกาสดีไม่น้อยไปกว่าตลาดอินโดจีน ทั้งนี้เพราะมูลค่าความช่วยเหลือมีอยู่สูงมาก นโยบายเปลี่ยนผ่านการให้เป็นตลาดการค้าของนายกรัฐมนตรี พลเอก ชาติชาย ชุณหวัฒ น่าจะขยายแนวคิดให้กว้างออกไป โดยอาจเป็นแนวคิด “ ปลดเศรษฐกิจไทยสู่ภูมิภาคสังคม ” ซึ่งอาจจะไม่ใช่เฉพาะอินโดจีนและตะวันออกกลางเท่านั้น อาจจะรวมไปถึงภูมิภาคที่มีกรณีพิพากษื่อ ๆ ที่ใกล้ออกไป หรือที่จะเกิดในอนาคตด้วย

เชิงอธิบาย

1. Daily Yomiuri, September 23, 1990, p. 1.
2. Ibid, September 29, 1990, p. 1.
3. Ibid, September 28, 1990, p. 1.
4. Ibid, September 27, 1990, p. 1.
5. Yomiuri Shimbun, September 30, 1990, p. 1.
6. "How Japan Missed the Boat." The Economist, September 22, 1990.
7. Yomiuri Shimbun, October 1, 1990, p. 1; Daily Yomiuri, October 2, 1990, p. 1.
8. Minoru Hirano, "What Constitute An Ally?" Daily Yomiuri, September 21, 1990, p. 3.
9. Ibid.
10. Mainichi Daily News, September 23, 1990, p. 1.

ธนาคารแห่งไทย

รักษาความมั่นคงทางการเงิน

บ้านเรามีห้องฟ้า มีสายฟ้า มีภูเขา มีดินไม้
แล้วเราจะอยู่อย่างไร ถ้าไม่มีอะไรเหลือเลย

ธนาคารแห่งไทย จำกัด

Appendix

A summary of the United Nations Peace Cooperation Law, proposed by the Japanese Government in sending troops to the Persian Gulf. (From the Nation, October 29, 1990, p. 9)

The purpose of this law is to enable Japan to contribute in an appropriate and prompt manner to the efforts and activities of the United Nations undertaken under United Nations resolutions for the maintenance of international peace and security by setting up a system for dispatching abroad peace cooperation corps (The Corps), taking measures for extending material assistance, and providing for cooperation by the government and by the private sector.

The dispatch of the Corps shall not involve the threat or use of force.

The Corps dispatched abroad may engage in the following activities :

- Surveillance of cease-fire, etc.
- Advice or guidance on administrative matters.
- Surveillance or management of elections, referendum, etc.
- The Transportation, telecommunications and repair and maintenance, etc. of materials and equipments.
  - Medical care (including disease prevention).
  - Activities for the relief of the afflicted.
  - Repair of damage caused by conflict.
  - Other matters to be provided for in government ordinances as analogous to those in the surveillance of cease-fire, etc. to repair of damage caused by conflict.

The government may also extend such necessary material assistance to the United Nations and others for activities to maintain international peace and security, without compensation or at a price below the current price.

The United Nations Peace Cooperation Council will be established within the cabinet.

The prime minister will lead and supervise the peace cooperation activities.

The prime minister will be the chief executive officer in charge of the headquarters, which will also include other personnel.

The Corps will be established.

The prime minister shall, when he deems necessary, prepare a draft plan for peace cooperation activities (hereafter " The Plan ") and ask a cabinet meeting to approve it.

The minister of foreign affairs may ask the prime minister to initiate peace cooperation activities.

The chief executive officer will, in accordance with the Plan, dispatch the Corps abroad.

The Corps will keep in touch with Japan's diplomatic missions abroad in carrying out their duties.

The personnel of the Corps shall have the status of regular national civil servant, and they shall be recruited from a wide range of fields, including private people.

The heads of related government agencies will, when requested by the chief executive officer, send their staff members will be appointed as members of the Corps, without losing their original status.

The maritime safety agency, when requested by the chief executive officer, and appropriate to be undertaken by the agency, will send its ships and crew to join the Corps.

The Self-Defense Forces, when requested by the chief executive officer, will send their units land or personnel to join the Corps.

In case of special necessity for their purely personal physical protection, small arms such as pistols may be lent to the members of the Corps.

The prime minister shall call upon the cabinet to take a decision on measures for material assistance. The government, in response to this implements such measures.

The foreign minister may call upon the prime minister to take measures on material assistance.

Heads of related government agencies shall, upon request, cooperate in such efforts.

The government may seek cooperation in the course of dispatch of the Corps and material assistance from private sector and local government.

Related laws will modified to enable participation of Self-Defence Forces' and maritime safety agency personnel to join the corps.